

"YAĞMUR MƏLƏYİ"

Oqtay Şəfioğlunun kitabı barəsində düşündüklərim

Öncədən deyim ki, bu kitabın afroqrafla mənə bağışlanma tarixi mart ayının 8-nə təsadüf edir. Həmin gün həm qələm dostumuz şairə Nəcibə İlkinin evində tanış oldum Oqtay bəylə. Və burada söz adamları Güler Eldar qızı və Aysel Xanlar qızı Səfərlinin də iştirakıyla keçən xoş anların bir xatirəsi də məhz bu kitab oldu. Bəri başdan deyim ki, kitabın redaktoru Aysel Xanlarqızı və baş məsləhətçisi də Nəcibə İkinci. Bunu ona görə xatırlıdım ki, həm onların haqqını diqqətə çatdırım, həm də kitabla ön söz yazmış Nəcibə İkinci fikirlərlə razılaşdığını, bununla paralel olaraq şair Ayaz Arabacı'nın da yazdığı "Şeirin mübarək üzü" yazısına da ruhən qoşulduğunu Oqtay bəyə çatdırım. O ki, qaldı mənim öz düşüncələrimə...

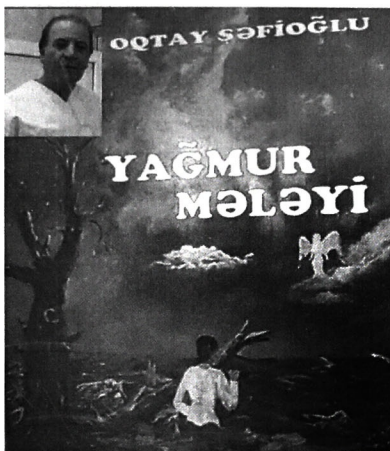
Bəli, ilk dəfədir oxuyuram Oqtay Şəfioğlunu. Özü də bu narahat günlərdə hər kəsin başını bir şeylə qatmaq istədiyi anlarda... Demək olar ki, kitabı sətir-sətir, şeir-şeir oxuyub çıxmışam sona. Və kitabı oxuyub bitirəndə yaddaşıma etdiyim qeydləri təkrar bir də süzgecdən keçirmək üçün qayıtmışam 13-cü səhifəyə. Çünki Oqtay bəyin özü burdan başlayıb mənimlə həmsöhbət olmağa. Onun "Azərbaycan..." şeiri məni bir oxucu olaraq duyğulandırıb. Özü də ilk kəlməsiylə. Oqtay bəy yazıb ki:

*Qucağında şəhidi,
Bayraq-bayraq bükülən.
Tarixinin yolları,
İgidliklə tikilən.
O tayda Şəhriyarin
Yolu məftil çəkilən,
Dərddir, Azərbaycan!..*

*Arxasından vurulan,
Əsir Qarabağ dərdi.
Köksündən axıb gələn,
Göz yaşları Xəzərdi.
Tarixə mərdlik yazan,
Qəhrəman, ərən yurdu,
Ordudu, Azərbaycan!..*

*Düşməni dost adıyla,
Süfrəsində and pozan.
Tikanlı məftillərə,
Sərhədləri uzuzan.
Başı bəlalər çəkmiş,
Koroğlu, Babək, Qazan,
Yurdudu, Azərbaycan!..*

Zənnimcə, bu şeirdə bir vətən təqdimatı var, bir Azərbaycan adlı məmləkətin kimliyini göstərmək var, özü də sadə və səmimi şəkildə. Əgər diqqət yetirənsiz görsəniz ki, müəllif bu şeiri nəyinsə xatirinə, kimsəyə xoş gəlmək üçün özünü məcbur edib yazmayıbdı. Sadəcə, qələminə götürüb və üreyindən sözlüblü fikirlərinə hopan hissləri şeirə çeviribdi. Oxucu da bu şeiri oxuduqca şəhidini bayraq-bayraq bükən, tikanlı məftillərə hələ də uzuzan bir məmləkətin tarixindən xəbər tutubdu, özü də şərəfli tarixindən. Təbii ki, bu yurd harayılı, yurd sevdalı duyğuların pəncərəsindən baxanda adaman könlünə sənizliyin acısı da baş qaldırır. Onda görürsən ki, kimsə qulağına pıçıldayıb.

*Soyuq yatağında xəstə yatanda,
Adın da dilimdə həcaləşibdir.
Ümid gözlərinə kədər qatanda,
Şirin xatirələr açılmalıdır.*

*Ömrün bu çağında, yol ayrıcında,
Durmuşam, baxıram qışmətə səniz.
Tutmuşam zamanı əqrab ucunda,
Qurmuşam bu ömrü həsrətə səniz.*

*Üzəndə çiçayi öz tərk bağında,
Qalır yara yeri gül budəğində.
Zaman hey tələdi qopdum arımdan,
Asıldım tələyin dərd saplağında.*

Bəli, bu sənizliyin, səniz qalmağın özünəməxsus yozumu, deyimidi. Ona görə özünəməxsusdu ki, sənin adın onun dilində həcaləşib... Ona görə özünəməxsusdu ki, zamanı əqrabın ucunda saxlayıb onu ömrün bütün parametrləri ilə həsrət üzərinə qurubdu. Və həm də ona görə özünəməxsusdu ki, üzülən gülün budağda yeri qaldığı kimi, ağırlardan, təbii ki, sənizliyin ağırlarından ürək də dərd saplağında asılı qalıbdı. Ola bilsin ki, mənim şeirə bu münasibətim, bu yozumum müəllifin və yaxud da başqa bir oxucunun xoşuna gəlməsin. Amma mən bir oxucu olaraq "Səniz" şeirində məhz şərh etməyə çalışdığım məqamları yaşadım, duydum. Ona görə də dünyanın qocalması fikriylə də razılaşdım. Doğrudur, dünyaya bağlı zaman-zaman söz adamları öz düşüncələrini sözə, şeirə çeviriblər. Amma Oqtay Şəfioğlu "Qocalıb dünya..." şeirində öz yaşmasıyla mənim diqqətimi çəkdi. O yazıb ki:

*Xoş gün hər insanın çəxmir bəxtinə,
Hərə eyni qismət yaşayır, sanma.*

*Deyirlər, günəşi soldurmaq olmaz,
Günəşi saralana görmüşəm amma.*

*Samağa toplaşan qara buludlar,
Bir qara xəbəre yığışib sanki.
Tutqun simasında çaxıb göylərin,
Buludlar rəngiylə boğuşub sanki...*

*Piyada gəzdim hey həyat yolunu,
Ayağım yoruldu qəm daşımaqdan.
Mənim tək yorulub, qocalıb dünya,
İnsan ömrü boyda dərd yaşamaqdan...*

Təqdim etdiyim şeirin son iki bəndi xüsusilə mənim yaddaşıma yazıldı. Çünki hər bir insanın ömrü öz çiçəkləri, öz ağrı-acısı, sevinc və vəsuli ilə dünyaya məcazi mənada həm də yükdü, dərdədi. Odur ki, bu qədər dərdləri çiyində daşıyan dünyanın qocalmasını poetik fikrə çevirmək Oqtay Şəfioğlunun uğuru sayılmalıdır.

Mən kitabın adına çevrilmiş şeirlə bağlı da müəyyən düşüncələri müəllifin diqqətinə çatdırmaq istəyirəm. Belə ki, "Yağmur mələyi" şeirinin konkret ünvanı olduğu, yəni onun birbaşa belli ünvanı yazıldığı ələ ilk misralardan aydın görünür. Hiss olunur ki, müəllif zaman-zaman yaşadığını bir anın içərisində şeirə çevirib, özü də uğurlu bir şeirə. Ona görə də bu misralar həm etiraf kimi səslənir, həm də yaşanların, olub-keçənlərin pıçıltsına da. Bir az da obrazlı desəm, "Yağmur mələyi" deyən Oqtay Şəfioğlu sanki mənimlə üz-üzə dayanıb mənim o hissləri mənə naql edir. Və deyir ki:

*Ayaqlarım səninçün dağ aşmağa hazırkən,
Kipriklərim yanağa həsrətini yazarkən.
Qollarıma bir yağmur damlası tək düşdüün sən,
Sən sevgidən emnişdin içmə, ay ürəyim...
Mənim yağmur mələyim...*

*Bu sevgi bitdi dedin, bitirən mən deyildim,
Bu sevgi gəldi dedin, götürən mən deyildim.
Gülüşünü oğrayıb bitirən mən deyildim,
Zirvalardan qar aldın saçığa, ay küleyim,
Mənim yağmur mələyim...*

*Bir zamanlar köksündə bas mən idim nəfəsini,
Sən idin dağ çiçəyim bağçada gül havasını,
Qalbinin sol küncündə yanıqlı bir əhs...
Qara geydi acılar acıma, ay diləyim,
Mənim yağmur mələyim...*

Ələ buradaca şeirə heç bir şərh vermədən demək istəyirəm ki, ixtisassa hakim olan Oqtay Şəfioğlu mənim üçün "Yağmur mələyi" şeiri ilə bir çox mətbəlləri pıçıldayan sevgi aşıqlı kimi də doğmalaşdı. Adətən bu qəbildən olan insanlara duyğularım, hisslərimi daha çox etibar edirəm. Düşünürəm ki, onun bütün kitabı barəsində deyil, yalnız bir neçə şeiri barəsində söylədiyim oxucu fikirləri Oqtay bəyin maraqlı yaradıcılığına düşən işıqlardan bir olacaqdı. Əgər belə olsa çox məmnun qalaram.